

Školenie učiteľov kurzov pre dospelých

Ako pripraviť školenie o tvorbe ľahko čitateľných a ľahko zrozumiteľných informácií

Program
celoživotného
vzdelávania

Združenie na pomoc ľuďom
s mentálnym postihnutím
v Slovenskej republike

Inclusion Europe

Vytvorené v rámci projektu Vytváranie ciest k celoživotnému vzdelávaniu dospelých ľudí s mentálnym postihnutím

ZPMP v SR ako partner projektu **Vytváranie ciest k celoživotnému vzdelávaniu dospelých ľudí s mentálnym postihnutím** preložil ďalšie 2 brožúry:

Brožúry si môžete stiahnuť z tejto internetovej stránky:

www.life-long-learning.eu

ISBN tejto brožúry je 978-80-89344-08-6.

Obálku vypracoval: Orange Metallic.

Brožúru vydalo ZPMP v SR a Inclusion Europe v rámci projektu Vytváranie ciest k celoživotnému vzdelávaniu dospelých ľudí s mentálnym postihnutím s podporou Programu celoživotného vzdelávania Európskej Únie.

Tento projekt bol financovaný s podporou Európskej Komisie.
Táto publikácia reprezentuje výlučne názor autora a Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii.

Tento projekt nadväzuje na výsledky projektu Cesty k vzdelávaniu dospelých ľudí s mentálnym postihnutím (2007 – 2009).

Do tohto projektu boli zapojené organizácie:

Inclusion Europe (Belgicko) - Atempo (Rakúsko) - Me Itse ry (Fínsko) -
Nous Aussi (Francúzsko) - UNAPEI (Francúzsko) - Büro für Leichte
Sprache of Lebenshilfe Bremen (Nemecko) - Inclusion Ireland (Írsko) -
VILTIS (Litva) - FENACERCI (Portugalsko) - ENABLE Scotland ACE
(Škótsko)

Obsah	Strana
Úvod	3
O čom je táto brožúra	4
Ako pripraviť školenie	4
Program	5
Privítanie	5
Predstavenie programu a všeobecné informácie	5
Kto sme my a kto ste vy	5
Čo je to mentálne postihnutie	6
Prečo je celoživotné vzdelávanie pre ľudí s mentálnym postihnutím také dôležité	6
Ako urobiť kurzy pre dospelých prístupnejšie?.....	6
Praktické cvičenia	8
Ako používať ľahko čitateľné informácie v každodennej práci...	8
Špecifické kritériá pre tvorbu ľahko zrozumiteľných elektronických informácií	9
Zdroje	9
Hodnotenie	9

Úvod

Táto brožúra hovorí, ako školiť učiteľov,
ktorí chcú písať ľahko čitateľné a zrozumiteľné dokumenty.

Ľahko čitateľné a zrozumiteľné dokumenty sú dôležité pre ľudí
s mentálnym postihnutím.
Sú dôležité aj pre mnoho iných ľudí.
Preto učitelia musia vedieť, ako takéto dokumenty písať.

Aj túto brožúru sme napísali tak,
aby bola ľahko čitateľná a zrozumiteľná.
Urobili sme to preto, že aj ľudia s mentálnym postihnutím môžu
pracovať ako škoolitelia.
Vedia predsa najlepšie, čo je pre nich dobré.
Preto môžu byť veľmi dobrí škoolitelia.
Ale potrebujú, aby bola táto brožúra napísaná v ľahko čitateľnom štýle.

Túto brožúru sme napísali v rámci projektu, ktorý prebiehal v Európe.
Do písania tejto brožúry boli zapojení ľudia z 8 európskych krajín.

Tento projekt sa volal Cesty k vzdelávaniu dospelých ľudí s mentálnym
postihnutím.
Vzdelávaniu dospelých môžeme tiež hovoriť celoživotné vzdelávanie.
Celoživotné vzdelávanie to sú kurzy, na ktorých sa dospelí učia nové veci.
Pre ľudí s mentálnym postihnutím je často náročné zapojiť sa do
takýchto kurzov.

Cieľom tohto projektu je uľahčiť ľuďom s mentálnym postihnutím
zapojenie sa do takýchto kurzov.

O čom je táto brožúra

Je veľmi dôležité, aby učitelia pripravovali pre svojich študentov zrozumiteľné dokumenty a prezentácie.

Je to ešte oveľa dôležitejšie, keď sú študenti dospelí ľudia. Schopnosti dospelých ľudí sú veľmi rôzne. Môžu napríklad hovoriť inými jazykmi. Alebo niektorí študovali viac, iní menej.

Niektorí dospelí študenti môžu byť ľudia s mentálnym postihnutím. Vtedy je to pre učiteľov ešte zložitejšie. Učitelia totiž nie vždy vedia, ako pripraviť informácie pre ľudí s mentálnym postihnutím.

V tejto brožúre píšeme o tom, ako školiť učiteľov. Ako ich školiť v písaní ľahko čitateľných dokumentov. Je to dôležité pre ľudí s mentálnym postihnutím. Je to dôležité aj pre všetkých ostatných študentov.

Ako pripraviť školenie

Školitelia môžu byť:

- Odborníci, ktorí už majú skúsenosti ľahko čitateľné dokumenty.
- Ľudia s mentálnym postihnutím.

Účastníci školenia by mali byť učitelia kurzov pre dospelých.

Toto školenie by malo trvať 1 alebo 2 dni.

Je vhodné naplánovať po istom čase ďalšie školenie. Účastníkom to umožní opäť sa stretnúť. Budú sa môcť porozprávať o tom, ako sa im darí v písaní ľahko čitateľných dokumentov.

Program

1. Privítanie

2. Predstavenie programu a všeobecné informácie

Pre účastníkov školenia je dôležité, aby vedeli:

- čo budú robiť v priebehu dňa,
- kedy bude prestávka na obed a prestávka na občerstvenie,
- či sa budú deliť aj na menšie skupinky.

Rady:

1. Program by mal byť umiestnený na dobre viditeľnom mieste. Aby si ho účastníci mohli kedykoľvek pozrieť.
2. Vždy sa snažte dodržiavať čas. Napríklad nepredĺžte čas prednášky na úkor prestávky.

Pre účastníkov školenia je tiež dôležité, aby vedeli:

- kde sa bude podávať obed a občerstvenie,
- kde sa nachádzajú toalety,
- kde sú únikové východy v prípade núdzovej situácie.

3. Kto sme my a kto ste vy

Povedzte účastníkom kto ste a o svojich skúsenostiach. Je dobré, ak vedia, prečo ste školiteľom.

Potom získajte informácie o účastníkoch.

Prečo sú tu?

Čo od tohto školenia očakávajú?

Poproste ich, aby povedali niečo o sebe.

Čo vedia o písaní textov v ľahko čitateľnom štýle?

Rady:

1. Používajte menovky. Je to veľmi užitočné.
2. Zahrajte si s účastníkmi zoznamovacie hry. Ľahšie si zapamätáte svoje mená.

4. Čo je to mentálne postihnutie

Vysvetlite účastníkom, čo je to mentálne postihnutie.

Účastníci musia vedieť, pre koho budú písať ľahko čitateľné informácie.

5. Prečo je celoživotné vzdelávanie pre ľudí s mentálnym postihnutím také dôležité

Pre ľudí s mentálnym postihnutím znamená celoživotné vzdelávanie viac.

Nie je to pre nich len získanie nových zručností.

Znamená to pre nich začlenenie do spoločnosti.

Znamená to pre nich lepšiu kontrolu nad svojím životom a budúcnosťou.

Preto je pre dospelých ľudí s mentálnym postihnutím celoživotné vzdelávanie obzvlášť dôležité.

Celoživotné vzdelávanie je pre nich dôležité aj preto,

že si svoje zručnosti potrebujú precvičovať častejšie ako ostatní ľudia.

6. Ako urobiť kurzy pre dospelých prístupnejšie?

Kurzy môžu byť prístupnejšie vďaka ľahko čitateľným informáciám.

Tu sú informácie o ľahko čitateľných informáciách:

A. Všeobecné informácie o ľahko čitateľných informáciách

Porozprávajte účastníkom o našej dlhoročnej práci na tvorbe ľahko čitateľných informácií.

Je mnoho združení, ktoré pracujú na tvorbe ľahko čitateľných dokumentov.

Vysvetlite aj dôležitosť združení sebaobhajcov.

B. Prečo je pre ľudí s mentálnym postihnutím dôležité, aby mali prístup k ľahko čitateľným a zrozumiteľným informáciám

Pri vysvetľovaní postupujte nasledovne:

- Uvedte účastníkom príklady zo skutočného života.
Prečo sú pre ľudí s mentálnym postihnutím dôležité ľahko čitateľné informácie?
- Zopakujte účastníkom špeciálne potreby ľudí s mentálnym postihnutím.
Z toho vyplýva potreba prípravy špeciálne upravených informácií.

- Uvedte, že prístupnosť k zrozumiteľným informáciám rieši aj zákon. Overte si, či túto problematiku upravuje aj niektorý zákon v Slovenskej republike. Ak nie, spomeňte článok 9 a 24 Dohovoru Organizácie spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím.
- Zdôraznite, že ľahko čitateľné a ľahko zrozumiteľné informácie nikomu neškodí. A môžu pomôcť aj ďalším ľuďom.

Účastníci školenia musia vedieť,
že právo na prístup k informáciám vyplýva zo zákona.
Musia vedieť, že za toto právo bojuje mnoho ľudí v celej Európe.

Rada:

Ak chcete niečo dosiahnuť, potrebujete mať dobré informácie.
Dajte účastníkovi cvičenie:
Účastníci si v dvojiciach sadnú chrbtom k sebe.
Jeden z nich musí slovami popísať jednoduchú kresbu.
Druhý ju podľa popisu kreslí na papier.

C. Čo sú to ľahko čitateľné informácie?

Ukážte účastníkovi niekoľko príkladov textov v ľahko čitateľnom štýle.
Môžete im tiež ukázať texty, ktoré sa čítajú ťažšie.

Potom sa ich opýtajte:

- vďaka čomu sa jeden text číta ľahšie?
- vďaka čomu je jeden text zrozumiteľnejší než ten druhý?

Rada:

Bolo by dobré, ak by si účastníci mohli nechať tieto príklady.
Lepšie si tak zapamätajú, ako má vyzeráť ľahko čitateľný text.

D. Ako písať informácie tak, aby boli ľahko čitateľné a zrozumiteľné

V tejto časti školenia predstavte účastníkom dokument:

Informácie pre každého: Európske pravidlá tvorby ľahko čitateľných a ľahko zrozumiteľných informácií.

Predstavte najdôležitejšie časti tohto dokumentu.

Podľa toho, koľko máte času, to urobte viac alebo menej podrobne.

E. Ako skontrolovať, či sú informácie ľahko čitateľné a zrozumiteľné?

Povedzte účastníkom, že na internete je dostupný **kontrolný zoznam**.

Povedzte im aj o dokumente, ktorý sa volá **Nepíšte o nás bez nás:**

Zapájanie ľudí s mentálnym postihnutím do prípravy ľahko čitateľných textov.

Povedzte účastníkom aj o význame korektúry.

Korektúru textov robia ľudia s mentálnym postihnutím.

Môžete poskytnúť účastníkom kontakty na osoby a organizácie, ktoré robia takúto korektúru.

7. Praktické cvičenia

Ak máte dosť času, urobte s účastníkmi jednoduché cvičenia.

Napríklad:

Povedzte účastníkom, aby čo najjednoduchším spôsobom vysvetlili, ako uvariť kávu.

Porovnajte jednotlivé postupy.

Ďalším dobrým cvičením je upraviť materiál,

s ktorým účastníci zvyknúť pracovať.

Účastníci môžu predniesť svoj obľúbený predmet v jednoduchom a zrozumiteľnom jazyku.

8. Ako používať ľahko čitateľné informácie v každodennej práci

Učitelia kurzov pre dospelých majú veľa materiálov, ktoré využívajú pri učení.

Je dôležité vedieť, k akej zmene dôjde v ich každodennej práci po absolvovaní vášho seminára.

Ak účastníci už majú pripravené materiály,

pohovorte si s nimi o možnosti ich prepisu do ľahko čitateľného štýlu.

Spolu s ľuďmi s mentálnym postihnutím im pomôžte pri hľadaní najdôležitejších informácií.

Ak účastníci ešte len budú pripravovať materiály,

povzbudte ich, aby písali hneď v ľahko čitateľnom štýle.

9. Špecifické kritériá pre tvorbu ľahko zrozumiteľných elektronických informácií

V tejto časti školenia účastníkom ukážte význam používania audio a video nástrojov.

10. Zdroje

Účastníci vášho školenia vo svojej ďalšej práci ocenia, ak im poskytnete kontakty na zaujímavé osoby a organizácie. Poskytnite im aj technickú podporu.

Napríklad:

- počítačové programy na písanie ľahko čitateľných textov (zatiaľ existujú len v anglickom jazyku),
- databázy obrázkov,
- zoznam internetových stránok, z ktorých si môžu prevziať symboly a obrázky.

11. Hodnotenie

Pre školiťel'a je dôležité poznať názor účastníkov na školenie. Školiťel'ovi to pomôže neustále sa zlepšovať.

Hlavnou organizáciou projektu je Inclusion Europe.
Na projekte pracovalo ďalších 9 ďalších partnerských organizácií:

	ZPMPvSR Heydukova 25, 811 08 Bratislava – Slovenská Republika Tel: 00421 2 63814968 e-mail: zpmpvsr@zpmpvsr.sk – webstránka: www.zpmpvsr.sk
	Anffas Onlus Via Casilina 3/T, 00182 Rím - Taliansko Tel: 0039 06 3611524 – 0039 06 3212391 e-mail: nazionale@anffas.net – webstránka: www.anffas.net
	Udruga za samozastupanje Bleiweisova 15, 10000 Záhreb - Chorvátsko Tel.: 00385 1 555 66 80 e-mail: kontakt@samozastupanje.hr – webstránka: www.samozastupanje.hr
	ÉFOÉSZ 17 Lónyay utca, H-1093 Budapešť – Maďarsko Tel.: 0036 1 411 1356 e-mail: efoesz@efoesz.hu – webstránka: www.efoesz.hu
	EVPIIT Maleva 16, 11711 Talin – Estónsko Tel.: 00372 660 50 67 - Gsm: 00372 56671222 e-mail: evpit@vaimukad.ee – webstránka: www.vaimukad.ee
	FEAPS Confederación Avda. General Perón 32, 28020 Madrid – Španielsko Tel.: 0034 91 556 74 13 e-mail: feaps@feaps.org – webstránka: www.feaps.org
	Rupju Berns Ventspils iela 29, Rīga - Lotyšsko Tel.: +371 67617609 e-mail: irina.rulle.saule@apollo.lv – webstránka: www.saule.org.lv
	SPMP ČR - Inclusion Czech Republic Karlínské nám. 12/59, 186 03 Praha 8 – Česká Republika Tel: 00420 221 890 436 e-mail: spmp@seznam.cz – webstránka: www.spmpcr.cz
	Zveza Sožitje Samova ulica 9, 1000 Ljubljana – Slovinsko Tel: 00386 1 43 69 750 e-mail: info@zveza-sozitie.si - webstránka: www.zveza-sozitie.si

Inclusion Europe

Európske združenie ľudí s mentálnym postihnutím a ich rodín

Inclusion Europe je nezisková organizácia.

Inclusion Europe bojuje za práva a záujmy ľudí s mentálnym postihnutím a ich rodín v celej Európe.

Členovia Inclusion Europe sú organizácie z 36 krajín.

Ľudia s mentálnym postihnutím sú tiež občania svojich krajín.

Majú rovnaké právo na to, aby boli začlenení do spoločnosti.

Chcú svoje práva, nie láskavosti.

Ľudia s mentálnym postihnutím majú mnoho schopností a talentov.

Majú aj svoje špecifické potreby.

Je dôležité, aby dostali šancu vybrať si služby, ktoré budú uspokojovať ich potreby.

Inclusion Europe sa zameriava na tri hlavné oblasti politiky:

- Ľudské práva pre ľudí s mentálnym postihnutím
- Začlenenie do spoločnosti
- Ochrana pred diskrimináciou

Inclusion Europe koordinuje aktivity v mnohých krajinách Európy, vrátane projektov, konferencií, činnosti pracovných skupín a výmenných stretnutí.

Reaguje na európske politické návrhy a poskytuje informácie o potrebách ľudí s mentálnym postihnutím.

Inclusion Europe radí Európskej komisii a členom Európskeho parlamentu v otázkach týkajúcich sa postihnutia.

S podporou
Programu celoživotného vzdelávania
Európskej Únie.

Inclusion Europe

Galleries de la Toison d'Or - 29 Chaussée d'Ixelles - B-1050 Brussels - Belgium

Tel. : +32-2-502 28 15 - Fax : +32-2-502 80 10

secretariat@inclusion-europe.org - www.inclusion-europe.org